

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem - pobočka v Liberci rozhodl soudcem Mgr. Zdeňkem Macháčkem ve věci

žalobce: XX, narozen dne XX
státní příslušnost Turecká republika
bytem XX

proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
sídlem Nad Štolou 3, Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 8. 4. 2019, č. j. OAM-799/ZA-ZA11-ZA17-2018

takto:

- I. Žaloba proti rozhodnutí Ministerstva vnitra ze dne 8. 4. 2019, č. j. OAM-799/ZA-ZA11-ZA17-2018, se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Dne 17. 9. 2018 podal žalobce žádost o udělení mezinárodní ochrany, k níž dne 20. 9. 2018 poskytl údaje. Uvedl, že se narodil ve městě Viransehir v Turecku, je kurdské národnosti, vyznává islám, není členem žádné politické strany, sympatizuje se stranou HDP, je svobodný, zdravý, naposledy žil v Turecku ve městě Viransehir, kde žijí jeho rodiče, bratr a sestra. Do České republiky žalobce přicestoval letecky dne [REDACTED] z Istanbulu, kam přijel z místa svého bydliště autem. Bydliště žalobce v Turecku je poblíž hranice se Sýrií. Z důvodu války v Sýrii se oblast stala nebezpečnou, turecká armáda obsadila oblast severní Sýrie. Příbuzní žalobce bojovali proti islámskému státu, turecká armáda šla následně bojovat proti kurdským milicím, což se žalobci nelíbí. Otec žalobce byl tureckými úřady zatčen, z čehož má zdravotní problémy, teta žalobce byla několik měsíců zavřená. Pak začali obtěžovat i žalobce, jehož otec poslal do ČR, kde má žalobce strýce. Žalobce do ČR přijel, neboť se bál zatčení, jako se to přihodilo jeho otci.

2. Pohovor k žádosti o udělení mezinárodní ochrany byl s žalobcem proveden dne 20. 9. 2018. Žalobce uvedl, že od narození žil ve městě Viransehir, chvílemi žil i mimo, neboť má příbuzné v Antalyi, kde měl občas práci. Pracoval v dělnických profesích a v zemědělství. Ve Frýdlantu má strýce, u něhož hodlá žít. V Turecku má rodiče, bratra, sestru, tety a strýce. Bratr je nyní hledán, skrývá se před úřady, neboť protestoval proti invazi turecké armády do Afrínu. Otec žalobce byl také kvůli protestům proti invazi zadržen před 9 měsíci, a to asi na 20 dní, přitom byl bit. Zadržena byla i babička, která dostala 5 let, strýc, který byl odsouzen na 3 roky, i další strýc. Jiný strýc utekl do Norska, strýc, jenž žije v ČR, sem utekl v r. 2008 z kurdských důvodů. Žalobce utekl, aby také nebyl uvězněn. Jeho rodina nelegálně posílala do Afrínu potraviny a potřeby k přežití, na což Turci přišli. Žalobce nebyl v Turecku oficiálně z ničeho obviněn, ale protože protestoval a jeho rodina posílala pomoc, myslí si, že na něj mají také spadeno, neboť Kurd je v Turecku brán jako terorista. Na protestu proti invazi do Afrínu byl žalobce naposledy před 7 měsíci ve Viransehiru, potom dostal strach, že ho chytanou a obviní, seděl doma, nebyla žádná práce. Příbuzní v Antalyi jsou na tom dobře, ta oblast je klidná.

3. Žalobce dále uvedl, že své sympatie k politické straně HDP projevil, když šel na jejich mítink. Při volbách tuto stranu volil. Otce se při zadržení ptali, proč pomáhá teroristům v Sýrii, otec jim oponoval, tak mu dali rány. Otec pak dostal strach a poslal je z Turecka pryč. Stejně starý bratr zůstal, protože otec pro něj nejprve musí sehnat peníze, pak ale také odjede. Otec byl souzen, soud nařídil vazbu na 20 dní. Také mu řekli, že má podmínku, tak ať je opatrný, aby nebyl zase z něčeho obviněn. Na Kurdy mají všichni spadeno. Žalobce neví, co by jej čekalo v případě návratu do Turecka, chce být v ČR se strýcem. Vzdělání má základoškolské, pak už šel pracovat. Kurdské milice bojovaly proti islamistům, nyní se o nich mluví jako o teroristech, dle žalobce dělají správnou věc. Asi před dvěma měsíci se nějaký policista otci zmínil, ať si i žalobce dává pozor, a sousedé žalobci řekli, že se policie vypyává, co vlastně žalobce dělá, proto žalobce z Turecka vycestoval. Do jiného státu nejel, neboť v ČR má strýce. Turecky umí, ale ne dost, doma mluví kurdsky. Před konfliktem v Sýrii nebyla situace doma špatná, třenice byly, ale ne v takové míře. V Sýrii padla velmi vzdálená přízeň žalobcova otce, nějakí bratřenci z rodiny. Otci je přes 40 let, s rodinou si žalobce volá, zatím se jim daří stejně.

4. V rámci seznámení s podklady pro vydání rozhodnutí žalobce doplnil, že policie stále otravuje jeho rodinu a ví, že žalobce v Turecku protestoval. Policie rodičům řekla, že až se žalobce vrátí, tak jej zavřou a dají k soudu.
5. Napadeným rozhodnutím žalovaný neudělil žalobci mezinárodní ochranu podle § 12, § 13, § 14, § 14a ani § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu. Vycházel přitom především z výpovědi žalobce a z informací, které shromáždil v průběhu správního řízení ohledně politické a bezpečnostní situace a stavu dodržování lidských práv v Turecku. Konkrétně vycházel ze Zprávy Ministerstva vnitra Velké Británie – Turecko: Kurdové, září 2018 z 26. 9. 2018, Zprávy Ministerstva vnitra Velké Británie – Turecko: kurdské politické strany, srpen 2018 z 19. 9. 2018, informace OAMP Turecko – Kurdové ze dne 9. 5. 2018, informace OAMP Turecko – Bezpečnostní a politická situace v zemi, září 2018, zprávy ČTK ze dne 8. 1. 2019 – „V Turecku začal soud kvůli vraždě ruského velvyslance“ a zprávy ČTK ze dne 8. 1. 2019 – „Turecký prezident ostře zkritizoval Boltona kvůli Kurdům“. Žalovaný neshledal důvod pro udělení mezinárodní ochrany dle § 12 písm. a) ani § 12 písm. b) zákona o azylu. Konstatoval, že žalobce je sympatizantem politické strany HDP, nicméně neprojevoval politické aktivity takové síly, aby se mu mělo v jeho vlasti dostat politického pronásledování. Žalobce nikam nekandidoval, není členem žádné strany. Politická strana HDP je legálně fungující stranou, a pokud její členové čelí obtížím, děje se tak v nejvyšších patrech strany. Žalobcova rodina začala mít problémy až poté, co úřady odhalily jejich pašeráctví do sousední Syrské arabské republiky.
6. Žalovaný považuje celou konstrukci zájmu turecké policie o žalobce za nesmyslnou, neboť policejní složky měly možnost kdykoliv žalobce za jeho pobytu v Turecku zadržet, a to i při jeho legálním vycestování z vlasti. Rovněž tvrzení žalobce, že seděl doma a skrýval se, aby nebyl zadržen, nedává smysl, když místo jeho bydliště je prvním místem, kde by byl žalobce policií hledán. Žalobce nebyl z ničeho obviněn a stran zájmu o jeho rodinu z pohovoru se žalobcem zřejmě vystupuje, že je odůvodněn pašeráctvím zboží do Sýrie. Situace Kurdů v Turecku není vystupňována do podoby pronásledování či vážné újmy. Žalobce se také mohl přemístit v rámci Turecka, což v minulosti dělal, nedostatek práce a ekonomická nouze není rozhodným důvodem dle § 12 zákona o azylu. Ke snaze žalobce legalizovat si pobyt v ČR, kde chce žít se svým strýcem, žalovaný uvedl, že žalobce má využít institutů zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), když azylové řízení slouží jinému účelu. Do ČR přijel na turistické vízum, stejně tak si mohl na ambasádě ČR v Ankaře požádat o dlouhodobý pobyt.
7. Žalovaný dále konstatoval, že v České republice nebyl udělen azyl nikomu z rodinných příslušníků žalobce, a žalobce tak nesplňuje podmínky pro udělení azylu dle § 13 zákona o azylu. Žalovaný také zkoumal, zda žalobci nelze udělit azyl z humanitárních důvodů dle § 14 zákona o azylu. Zabýval se rodinnou, sociální a ekonomickou situací žalobce, přihlédl k jeho věku

a zdravotnímu stavu. Uvedl, že žalobce je dospělou, plně svéprávnou, praceschopnou osobou, nepodstupuje žádný typ speciální léčby vázané na území ČR. Zdůraznil, že humanitární azyl je udělován pouze za výjimečných okolností v případech, kdy nebyl shledán důvod pro udělení azylu dle § 12 zákona o azylu, ale kdy by bylo zcela nehumánní azyl neudělit. V případě žalobce žalovaný takové okolnosti neshledal.

8. Protože nebyly naplněny důvody pro udělení azylu, žalovaný posuzoval, zda žalobce splňuje důvody pro udělení doplňkové ochrany dle § 14a zákona o azylu. Konstatoval, že žalobce neuvedl a ani žalovaný nezjistil žádné skutečnosti, na jejichž základě by mohla žalobci hrozit v případě návratu do vlasti vážná újma uložením nebo vykonáním trestu smrti ve smyslu § 14a odst. 2 písm. a) zákona o azylu, neboť trest smrti byl v Turecku zcela zrušen v r. 2004. Nezjistil ani žádnou skutečnost, ze které by vyplývalo, že by žalobce byl v Turecku vystaven skutečně hrozícímu nebezpečí vážné újmy podle § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu, tedy nebezpečí mučení nebo nelidského či ponižujícího zacházení. Takové zacházení by muselo dosáhnout mimořádné úrovně a jeho nebezpečí by muselo být reálné a bezprostřední. Žalobce akcentoval zejména zadržení svého otce, který měl být bit. Pokud by se žalobci dostalo takto excesivního chování, je na něm, aby vyhledal ochranu, kterou Turecko, jako právní stát s mnohastupňovou justicí, nabízí. Z výpovědi žalobce vyplynulo, že zadržení otce se odehrálo pod soudním dohledem, a pokud byl žalobce se svou rodinou zapleten do přeshraničního pašeráctví, je na něm, aby před úřady své vlasti svoji pozici obhájil, případně nesl i trest za porušení zákonů. Postavení dvacetimilionové komunity Kurdů v osmdesátimilionovém Turecku není vystupňováno do podoby přímého a bezprostředního nebezpečí vážné újmy. Kdyby měly turecké bezpečnostní složky na žalobci nějaký zájem, jeho život před odjezdem by se jistě nevyvíjel jím popsaným způsobem, tedy fakticky bez jakýchkoli problémů k jeho osobě.
9. Žalovaný rovněž posuzoval, zda by žalobci v Turecku hrozilo nebezpečí vážné újmy ve smyslu § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu. Konstatoval, že v zemi žalobcova původu neprobíhá takový ozbrojený konflikt, jehož důsledky by ve vztahu k žalobci bylo možno považovat za vážnou újmu ve smyslu posledně uvedeného ustanovení. Turecko není ve válečném stavu s žádným jiným státem, většina jeho oblastí je naprosto stabilní, a pokud měl žalobce problémy ohledně bezpečnostní situace v místě jeho bydliště, mohl přesídlit na jakékoli místo bezpečnostně stabilní, což je naprosto většinový prostor Turecké republiky. Sdělení, že na takové přesídlení neměl žalobce dostatek prostředků nelze přijmout, neboť žalobce vynaložil značnou sumu na vycestování do Evropy a před svým odjezdem vycestoval do Istanbulu. Žalovaný proto uzavřel, že žalobci nehrozí přímé a bezprostřední nebezpečí vážné újmy ve smyslu § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu.
10. Protože dle žalovaného není vycestování žalobce v rozporu ani s mezinárodními závazky České republiky ve smyslu § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu, nejsou splněny podmínky udělení doplňkové ochrany dle § 14a. Závěrem žalovaný konstatoval a zdůvodnil, že žalobce nesplňuje ani důvody pro udělení doplňkové ochrany podle § 14b zákona o azylu, a doplňkovou ochranu žalobci neudělil.

11. Rozhodnutí žalovaného napadl žalobce včasnou žalobou. Namítal, že žalovaný porušil § 3, § 50 odst. 2, 3, 4 a § 68 odst. 3 správního řádu a dále § 12 a § 14a zákona o azylu. Dle žalobce je rozhodnutí žalovaného nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů, neboť důvody pro udělení mezinárodní ochrany nebyly dostatečně posouzeny. Důvodem žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany byly obavy z porušení jeho základních práv v souvislosti s jeho kurdskou národností, současně uvedl, že je sympatizantem politické strany HDP a v Turecku se zúčastňoval demonstrací proti invazi do syrského Afrínu, kvůli čemuž se o něj zajímá policie. Policií je hledán jeho bratr, zadržení byli jeho otec a babička, otec byl na policejní stanici vystaven fyzickým útokům. Žalovaný bagatelizuje problémy kurdské menšiny v Turecku, rozsáhlá diskriminace kurdského obyvatelstva dle žalobce dosahuje úrovně pronásledování. Celková politická situace v Turecku prodělala za poslední období výrazné změny s dopady na Kurdy či kurdské sympatizanty. V červenci 2016 došlo v Turecku k neúspěšnému pokusu o státní převrat a následnému hromadnému zatýkání. Dle zprávy Parlamentního shromáždění Rady Evropy o fungování demokratických institucí v Turecku z dubna 2017 jsou po převratu přijata opatření za hranici přiměřenosti. Strany HDP se dotklo, že 154 opozičních poslanců bylo zbaveno imunity. Nejen poslanci, ale i členové strany HDP byli zatýkáni. Proto bylo rozhodnuto o znovuzavedení monitorovacího procesu Turecka stran dodržování lidských práv.
12. Dle žalobce byla tureckou vládou a prezidentem vydána prohlášení o dočasném odstoupení Turecka od některých mezinárodních závazků týkajících se dodržování lidských práv a byly vydány dekrety zbavující odpovědnosti vykonavatele státní moci v kauzách spojených s nepovedeným pučem. Společensko-politická situace v Turecku je minimálně znepokojivá a došlo ke zhoršení standardu ochrany lidských práv. Dle zprávy US Department of State z března 2017 jsou antiteroristické zákony ve velké míře využívány proti Kurdům, osobám podezřelým ze sympatizování se stranou PKK nebo domnělým členům Gülenova hnutí. Situace v Turecku je komplikovanější, než uvádí žalovaný, Kurdové jsou často označováni za teroristy. Odkaz žalovaného na to, že Kurdové mj. působí ve státní správě, nereflektuje aktuální situaci v Turecku, kde se prezident snaží zbavit Kurdů působících ve státních strukturách. Žalobce odkázal na zprávu US Department of State z března 2019, dle níž prokurátoři použili sporné důkazy za účelem stíhání mj. opozičních politiků a kritiků vlády. Některí poslanci či starostové ze strany HDP byli uvězněni. Došlo k zadržení stovek dalších úředníků ze strany HDP, ve většině obcí kontrolovaných HDP vláda zavedla správce.
13. Žalobce se domnívá, že žalovaný nedostatečně zohlednil konkrétní případ žalobce, na nějž se policie chodí jeho rodiny vyptávat a vyvíjí tak tlak za účelem zjištění místa pobytu žalobce. Problémy nemají pouze horní vrstvy příslušníků strany HDP, ale i běžní sympatizanti této strany a příslušníci kurdského etnika. Správní orgán k věci neshromáždil dostatek aktuálních a relevantních informací, jeho závěry jsou tedy nedostatečně podložené. Dle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 9. 2008, sp. zn. 5 Azs 66/2008, žalobce nemusí dokazovat, že je ve větším ohrožení, než kdokoli v jeho azylově relevantní skupině, která je jako celek terčem pronásledování.

14. Dále žalobce namítl, že žalovaný nedostatečně posoudil možnost udělení doplňkové ochrany podle § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu, k čemuž žalobce odkázal zejména na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 3. 2009, sp. zn. 5 Azs 28/2008. V jihovýchodní části Turecka v blízkosti hranice se Sýrií dochází k ozbrojeným střetům mezi tureckou armádou a kurdskými milicemi. Dle zprávy Vysokého komisaře OSN pro lidská práva z března 2018 dochází v jihovýchodním Turecku v mnoha případech k porušování lidských práv v souvislosti s bezpečnostními operacemi prováděnými tureckou vládou, uskutečnily se bezpečnostní operace zacílené na občany kurdského původu z důvodu jejich přisuzované příslušnosti k PKK, obvinění z porušování lidských práv v jihovýchodním Turecku jsou závažná a vyžadují rychlé vyšetřování. O špatné bezpečnostní situaci na jihovýchodě Turecka hovoří i zpráva US Department of State z března 2019.
15. Dle žalobce se tedy žalovaný měl podrobněji zabývat bezpečnostní situací na jihovýchodě Turecka a měl dále zkoumat možnost vnitřního přesídlení do jiné části Turecka. Přitom je třeba hodnotit faktory vymezené v rozsudcích Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 1. 2008, č. j. 4 Azs 99/2007-93, a ze dne 28. 7. 2009, č. j. 5 Azs 40/2009-74, jako je přiměřenost a rozumnost takového řešení, jeho dostupnost, osobní poměry žadatele i celkové poměry panující v zemi, hrozba navrácení do původní oblasti či splnění minimálního standardu ochrany lidských práv v jiné části země. Odůvodnění napadeného rozhodnutí těmito podmínkám neodpovídá, a je proto nepřezkoumatelné.
16. Žalovaný v písemném vyjádření k žalobě s žalobními námitkami nesouhlasil a navrhoval, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítnul. Dle žalovaného činí žalobce výklad politické situace v Turecku ze svého subjektivního pohledu a především v obecné rovině bez konkrétních vazeb na svůj azylový příběh. Žalobce apeluje vyhraněným výkladem na svou kurdskou příslušnost, kterou samu o sobě považuje za azylově relevantní skutečnost. Dále předestírá své úvahy srovnávající členy HDP se členy PKK a ze zájmu policie o členy jeho rodiny dovozuje její zájem o svoji osobu. Žalovaný se s námitkami žalobce v napadeném rozhodnutí vypořádal. Náhled žalobce nemá oporu v informacích o zemi jeho původu, které si žalovaný obstaral a proti nimž žalobce v rámci seznámení s podklady rozhodnutí neprotestoval. Žalobce v žalobě cituje ze zpráv, které měl s ohledem na datum jejich vzniku uplatnit již v průběhu správního řízení, když navíc jde o zprávy z r. 2017, tedy zastaralé. Skutečnosti prezentované žalobcem ani po zohlednění shromážděných podkladových informací netvoří logický podklad vystavení osoby žalobce riziku nebezpečí vážné újmy. Námitky žalobce nejsou způsobilé zpochybnit žalovaným vyslovené závěry. Žalobce si má vyřešit svou situaci v souladu se zákonem o pobytu cizinců, k čemuž žalovaný odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 1. 2004, sp. zn. 5 Azs 37/2003.
17. Krajský soud po zjištění, že napadené rozhodnutí je způsobilé k přezkumu podle § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), a žaloba byla podána v zákonné lhůtě, tj. dle § 32 odst. 1 zákona o azylu před uplynutím patnácti dnů od

doručení napadeného rozhodnutí žalobci, přezkoumal v mezích žalobních bodů napadené rozhodnutí žalovaného, jakož i řízení, které vydání tohoto rozhodnutí předcházelo, a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.

18. Soud nejprve rekapituluje, že žalobce podal totožnou žalobu dvakrát, poprvé ke Krajskému soudu v Brně, jenž ji postoupil zdejšímu soudu, a podruhé přímo ke zdejšímu soudu. Protože žaloba původně podaná v Brně byla podána dříve, soud o ní nyní meritorně rozhoduje. Druhá podaná žaloba byla odmítnuta v řízení sp. zn. 73 Az 1/2019.
19. Podstatou žalobních námitek je, že žalobci měla být udělena mezinárodní ochrana dle § 12 zákona o azylu z důvodů národnostně politických, případně dle § 14a odst. 1, odst. 2 písm. c) téhož zákona z důvodu ohrožení žalobce ozbrojeným konfliktem v jihovýchodním Turecku. Žalobce měl za to, že žalovaný si neopatřil řádné podklady pro vydání rozhodnutí, respektive, že své rozhodnutí nedostatečně odůvodnil.
20. Podle § 12 zákona o azylu se azyl se cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.
21. Podle § 2 odst. 4 zákona o azylu se pronásledováním rozumí závažné porušení lidských práv, jakož i opatření působící psychický nátlak nebo jiná obdobná jednání anebo jednání, která ve svém souběhu dosahují intenzity pronásledování, pokud jsou prováděna, podporována nebo trpěna původci pronásledování.
22. Podle § 14a odst. 1 zákona o azylu se doplňková ochrana se udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště.
23. Podle § 14a odst. 2 zákona o azylu se za vážnou újmu podle tohoto zákona považuje
 - a) uložení nebo vykonání trestu smrti,
 - b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu,
 - c) vážné ohrožení života civilisty nebo jeho lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo
 - d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.

24. K otázce pronásledování žalobce či jemu hrozící vážné újmy soud připomíná, že dle žalobcovy výpovědi se žalobce osobně nikdy nesetkal s jakýmkoli negativním zásahem orgánů jeho domovského státu zaměřeným přímo proti jeho osobě. Veškeré žalobcovy tvrzené obavy plynou ze sdělení rodinných příslušníků či sousedů, z nichž žalobce usuzuje, že by se o něj mohla zajímat turecká policie, případně z toho, že byli zadrženi či potrestáni někteří členové žalobcovy rodiny. K tomu je však třeba doplnit, že sám žalobce uvedl, že on a jeho rodina nelegálně pašovali zboží do Sýrie, na což Turci přišli. Žalobce sám však nepopsal ani jediný svůj konflikt s policií či kýmkoli jiným.
25. Na základě výpovědi žalobce nelze hovořit o jeho existujícím pronásledování, když žalobce v době před odjezdem z Turecka, tedy cca 9 měsíců po zadržení jeho otce a cca sedm měsíců po jeho účasti na demonstraci „seděl doma“, kam si pro něj nikdy policie nepřišla, a nebyl z ničeho obviněn. Politickou aktivitu žalobce nelze považovat za výraznou. Z podkladů opatřených žalovaným ve shodě s tvrzeními žalobce a jím citovanými zprávami plyne, že zejména po neúspěšném pokusu o státní převrat v r. 2016 byla přijata represivní opatření dopadající mj. na stranu HDP, jejíž příznivci a členové jsou namnoze Kurdové. Tato opatření však nejcitelněji dopadla na významné politické představitele, jakými jsou poslanci či starostové, případně dopadla na členy této strany. Žalobce však není ani členem strany HDP, natož jejím zástupcem v jakékoli veřejné funkci a dostatečně intenzivní ohrožení jeho osoby, jako pouhého sympatizanta strany HDP, nelze na základě dostupných podkladů a jeho výpovědi dovodit. Z ničeho rovněž neplyne jakákoli spojitost žalobce s hnutím spojovaným s pokusem o státní převrat v r. 2016.
26. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 28. 5. 2009, č. j. 5 Azs 36/2008-119, vyslovil, že: „Pro udělení azylu podle § 12 písm. b) zákona o azylu musí žadatel kumulativně splnit následující kritéria: (1) musí se nacházet mimo zemi svého původu (tato podmínka není explicitně v zákoně o azylu stanovena, neboť se presumuje z povahy věci); (2) musí mít odůvodněný strach [viz § 12 písm. b) zákona o azylu]; (3) jemu hrozí újma musí dosahovat intenzity pronásledování [viz § 12 písm. b) zákona o azylu ve spojení s definicí pronásledování nyní zakotvenou v § 2 odst. 8 zákona o azylu]; (4) ochrana v zemi původu selhala (viz definice pronásledování nyní zakotvená v § 2 odst. 8 zákona o azylu); (5) musí být pronásledován z azylově relevantních důvodů [viz § 12 písm. b) zákona o azylu]; a (6) nesmí se na něj vztahovat vylučující klauzule (viz § 15 zákona o azylu).“
27. Pakliže se turecká policie zajímá o rodinu žalobce, případně i přímo o žalobce, v souvislosti s nelegálním pašeráctvím, nejedná se o azylově relevantní důvod. Přitom právě toto protiprávní jednání je dle výpovědi žalobce patrně nejvýznamnějším důvodem zájmu policie o rodinu žalobce. Žalobce subjektivně spojuje problémy rodiny s účastí na protestech, sám však uvedl, že policie jeho otce vyslýchala ohledně jeho pomoci syrským povstalcům. V kontextu tvrzeného pašeráctví se případné získávání informací o osobě žalobce ze strany policie nejvíce jeví jako excesivní. Strach žalobce z pronásledování přitom musí být odůvodněný, tedy podložený objektivními azylově relevantními skutečnostmi. Pokud byl žalobce na demonstraci naposledy sedm měsíců před odjezdem z Turecka, následně byl soustavně

přítomen v místě bydliště a nebyl ze strany policie jakkoli kontaktován, natož atakován, nepovažuje soud jeho obavy z pronásledování či hrozící újmy za odůvodněné.

28. Problematika kurdské menšiny (nejen) v Turecku je složitou mezinárodně politickou i lidskoprávní materií, jejíž komplexní zanalyzování nebylo úkolem žalovaného ve správním řízení. Žalovaný pro účely posouzení žádosti žalobce o mezinárodní ochranu opatřil dostatek výše uvedených relevantních podkladů pro vydání rozhodnutí. Tyto podklady soud považuje s ohledem na datum zahájení řízení a vydání rozhodnutí za zcela aktuální, datované nikoli více, než jeden rok před vydáním napadeného rozhodnutí. S ohledem na situaci v Turecku je podstatné, že zmíněné podklady již reflektují nepovedený pokus o převrat z r. 2016 a následné represivní kroky ze strany státu vůči pučistům s nemalým dopadem také na kurdskou menšinu. Žalovaný z těchto podkladů vycházel, nicméně ve shodě s názorem soudu dospěl k závěru, že v případě žalobce není dán odůvodněný strach z pronásledování, ať už z důvodu kurdské národnosti či politických názorů, žalobce není pronásledován a nehrozí mu ani nebezpečí vážné újmy v případě návratu do Turecka. Odstoupení Turecka od některých mezinárodně právních závazků v oblasti lidských práv lze jistě vnímat negativně, samo o sobě, ani v kontextu osoby žalobce však neodůvodňuje udělení mezinárodní ochrany žalobci.
29. Nejvyšší správní soud se v nedávné době i v minulosti zabýval situací kurdské menšiny v Turecku a dospěl k závěru, že *„případné obtíže s tím spojené nedosahují intenzity pronásledování ve smyslu § 12 zákona o azylu, případně vážné újmy podle § 14a odst. 2 téhož zákona“* (srov. např. aktuální rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 4. 2019, č. j. 8 Azs 352/2018-46). Soud připouští, a plyne to i z žalovaným opatřených podkladů pro vydání rozhodnutí, že situace Kurdů v Turecku, zvláště po pokusu o puč v r. 2016, je nelehká a složitá, obecně však nedosahuje azylově relevantní intenzity. Ve zprávě Ministerstva vnitra Velké Británie – Turecko: Kurdové, září 2018 se výslovně uvádí, že *„Diskriminace Kurdů ze strany státu, ani je-li uvažována kumulativně, svým charakterem ani opakujícím se výskytem obecně nepředstavuje reálné riziko perzekucí či závažné újmy.“* Přitom individuální okolnosti spočívající v osobě a příběhu žalobce nezvýrazňují potřebu chránit žalobce do té míry, že by soud shledal splnění podmínek pro udělení mezinárodní ochrany.
30. Žalobce při svém výslechu akcentoval obavy, že si pro něj přijde policie z důvodu účasti na politických protestech či proto, že jako Kurd s rodinou pašoval zboží do Sýrie. Žádným způsobem nevyjadřoval obavy z nerozlišujícího násilí, jímž by byl ohrožen v místě jeho bydliště, kde se před odjezdem z Turecka setrval zdržoval. Z podkladů opatřených žalovaným plyne, že při jihovýchodní hranici Turecka může docházet k násilnostem a porušování lidských práv v souvislosti s tureckou ofenzivou do Sýrie. Žalobce dle své výpovědi obavy v tomto směru nedal najevo, především se však soud ztotožňuje s názorem žalovaného, že žalobci nic nebrání v přesídlení do jiné části Turecka. K tomuto závěru žalovaný dospěl v souladu s žalobcem označenou judikaturou, neboť žalobce se již v minulosti za prací stěhoval, je zdravý, praceschopný, poměry v jiných částech Turecka nejsou vyhrocené jako na hranici se Sýrií, žalobce má v Turecku příbuzné i v Antalyi, kde je, jak sám uvedl, klidná oblast a jeho příbuzní

se zde mají dobře. Pokud si žalobce mohl dovolit vycestování až do ČR, tím dostupnější by pro něj byl přesun pouze v rámci Turecka. Z dostupných podkladů nevyplývá, že by lidem kurdské národnosti obecně v celém Turecku hrozilo nebezpečí vážné újmy.

31. Pokud chtěl žalobce docílit podrobnějšího odůvodnění rozhodnutí žalovaného v otázce možnosti vnitřního přesunu z důvodu ohrožení ozbrojeným konfliktem, měl při své výpovědi vyjádřit obavy z takového konfliktu. To však žalobce neučinil, z jeho výpovědi naopak vyplynulo, že v minulosti pro něj nebyl přesun v rámci Turecka problémem. Žalovanému lze za takové situace stěží vyčítat, že otázku, kterou žalobce neakcentoval, neodůvodnil v podrobnostech dle představ žalobce. Podle ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu jsou to právě žalobci, kdo v azylovém řízení určuje a svými tvrzeními vymezuje směr dalšího postupu správního orgánu.
32. S ohledem na to, že žalobce byl před odjezdem doma a bez práce, se nabízí, že důvody žalobcova vycestování mohly být převážně ekonomické, tedy nikoli azylově relevantní. Žalobce z Turecka neuprchl za pohnutých okolností, nýbrž legálně letecky vycestoval na jemu udělené vízum. Jak správně zdůraznil žalovaný, mezinárodní ochrana je speciálním institutem nesloužícím prostě legalizaci žalobcova pobytu v ČR. Za takovým účelem lze získat pobytové oprávnění dle zákona o pobytu cizinců.
33. Soud tedy rekapituluje, že z rozhodnutí žalovaného je patrné, na základě jakých podkladů a z jakých důvodů bylo napadené rozhodnutí vydáno. Žalovaný opatřil aktuální a relevantní podklady pro vydání rozhodnutí, skutkový stav věci tak byl zjištěn v intenzitě nevyvolávající důvodné pochybnosti. Na základě opatřených podkladů a po vyhodnocení výpovědi žalobce dospěl žalovaný ve shodě s názorem soudu k závěru, že žalobce podmínky pro udělení azylu ani doplňkové ochrany nesplňuje.
34. Žalobce tedy se svými námitkami neuspěl. Jelikož v řízení o žalobě nevyšly najevo žádné vady, k nimž je nutno přihlížet z úřední povinnosti, krajský soud žalobu jako nedůvodnou zamítl podle § 78 odst. 7 s. ř. s.
35. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud v souladu s ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť ve věci neměl úspěch. Žalovanému, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníku řízení právo na náhradu nákladů řízení příslušelo, náklady řízení nad rámec jeho úřední činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den

lhůty

na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Liberec 13. prosince 2019

Mgr. Zdeněk Macháček
soudce